

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **G. T.**, zast. JUDr. Zuzanou Kudynovou, advokátkou, se sídlem Šafaříkova 842, Jičín, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 8. 2007, č. j. 28 Cad 71/2005 - 64,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Zástupkyni žalobce JUDr. Zuzaně Kudynové, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 1904 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností brojil žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) ze dne 22. 8. 2007, č. j. 28 Cad 71/2005-64 (dále jen „napadený rozsudek“), kterým krajský soud zamítl žalobu stěžovatele proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 10. 2004, č. X, jímž byla zamítnuta žádost stěžovatele o částečný invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 43 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

O žalobě rozhodl krajský soud napadeným rozsudkem tak, že ji zamítl. V odůvodnění krajský soud uvedl, že s ohledem na nutnost prokázání zdravotního stavu

stěžovatele ke dni rozhodnutí žalované zajistil nový důkaz, kterým je posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR se sídlem v Hradci Králové (dále jen „PK MPSV“) ze dne 13. 3. 2006. Dále při dokazování vycházel z tvrzení žalobce a obsahu správního spisu (lékařské dokumentace stěžovatele). Již po doručení posudku PK MPSV stěžovatel namítal jeho nevěrohodnost s poukazem na vztah žalované a posudkové komise. V této souvislosti odkázal krajský soud na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2004, č.j. 5 Ads 49/2003 – 136, který obsahuje právní názor, podle něhož není důkaz posudkem PK MPSV zpochybněn pouze tím, že podle zákona je MPSV svěřena pravomoc řídit činnost žalované. S poukazem na tento právní názor považoval krajský soud vznesenou námitku stěžovatele za irrelevantní, přičemž poznamenal, že podjatost konkrétního člena PK MPSV stěžovatel nevznsl. Krajský soud dále připomněl, že stěžovatel žádal o důchodové dávky již dříve v letech 2002 a 2004, avšak neúspěšně. Podle posudků pořízených v těchto řízeních o přiznání důchodových dávek trpěl stěžovatel bolestivým páteřovým syndromem při degenerativních změnách na páteři. Tento zdravotní stav však stěžovateli v minulosti nepůsobil ani parézy, svalové atrofie, kořenové útlakové léze či poruchy svěračů. Tato onemocnění byla posudkovými orgány hodnocena dle ustanovení kapitoly XV., oddílu F, položky 2, písm. b) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., o provádění zákona o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, se stanoveným poklesem schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 25 %. Poté se krajský soud zabýval posouzením zdravotního stavu stěžovatele posudkovými orgány, tedy posudkem OSSZ ve Frýdku- Místku a posudkem PK MPSV. Krajský soud zejména připomněl, že stěžovatel byl při jednání komise vyšetřen neuroložkou. PK MPSV se snažila přešetřit tvrzené subjektivní potíže stěžovatele. Krajský soud vzal za prokázané, že komise vypracovala posudek v řádném složení a vycházela rovněž z úplných podkladů. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byly podle názoru posudkového lékaře OSSZ, stejně jako PK MPSV, bolesti zad při degenerativních změnách na páteři bez kořenového kompresivního syndromu, které byly v obou posudcích vyhodnoceny dle ustanovení kapitoly XV., oddílu F, položky 2, písm. b) přílohy č. 2 vyhlášky, se stanovením míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 25%. Další choroby nebyly dle názoru PK MPSV posudkově významné a podmínky pro aplikaci ustanovení § 6 odst. 4 vyhlášky nebyly shledány. Krajský soud zdůraznil, že jako klíčový podklad pro vydání rozsudku je třeba hodnotit lékařské posudky k tomuto datu, přičemž ostatní podklady mohou plnit úlohu pouze kontextuální. PK MPSV vyhodnotila zprávu z hospitalizace v brněnské nemocnici za rok 2003 i 2004, kterými argumentoval stěžovatel. PK MPSV tedy podle názoru krajského soudu respektovala obvyklá kritéria posudkového hodnocení zdravotního stavu, v posudku ocitovala konkrétní lékařské zprávy specialistů a posudkový závěr svého hodnocení řádně odůvodnila. K námitkám stěžovatele směřujícím ke zpochybnění průkaznosti posudku PK MPSV a návrhu na ustanovení znalce za účelem pořízení znaleckého posudku krajský soud nevyhověl s tím, že námitky stěžovatele byly pouze obecné. Neobjektivnost a neúplnost podkladů dovozoval stěžovatel z lékařských zpráv z minulých let, jejichž úlohu při prokazování zdravotního stavu stěžovatele PK MPSV dostatečně specifikovala a zhodnotila. Stěžovatel sám podle názoru krajského soudu nepředložil žádný důkaz, který by zpochybňoval závěry PK MPSV. Proto se krajský soud rozhodl řízení o další důkazy nedoplňovat. V závěru poukázal krajský soud podpůrně na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č.j. 5 Ads 22/2003 - 48. Jelikož k datu vydání napadeného rozsudku nedosáhl zdravotní stav stěžovatele intenzity částečné invalidity, neboť pokles

schopnosti soustavné výdělečné činnosti nedosáhl zákonem předpokládaných (nejméně) 33 %, nevznikl tak stěžovateli nárok na částečný invalidní důchod a jeho žalobu shledal krajský soud nedůvodnou.

V kasační stížnosti proti napadenému rozsudku krajského soudu požádal stěžovatel o ustanovení advokáta a vyjádřil nesouhlas s napadeným rozsudkem. Ohradil se především proti závěrům posudku PK MPSV a nesouhlasil s tím, že krajský soud nepřipustil žádné další důkazy, zejména vypracování znaleckého posudku z oboru medicíny podle lékařských zpráv z roku 2003. Z pohledu stěžovatele jsou posudky PK MPSV pouze jedním z důkazů, nikoliv jediným. Jako další argument proti posudku PK MPSV stěžovatel uvedl, že posudkoví lékaři jsou zaměstnanci žalované, a proto jejich vyjádření k jeho zdravotnímu stavu, o němž žalovaná rozhodovala, nejsou věrohodná. Ohledně svého zdravotního stavu poukázal na to, že trpí těžkou osteochondrózou a mnohočetnými postiženími více úseků páteře. Poukázal také na nevhodná vyjádření posudkových lékařů týkající se vztahu jeho zdravotního postižení a výkonu trestu, v němž se stěžovatel nalézá.

Usnesením ze dne 9. 10. 2007, č. j. 28 Cad 71/2005 - 77, krajský soud ustanovil stěžovateli k jeho zastupování v řízení o kasační stížnosti JUDr. Zuzanu Kudynovou, advokátku, se sídlem v Jičíně, Šafaříkova 842.

Podáním ze dne 24. 10. 2007 stěžovatel doplnil svou kasační stížnost prostřednictvím ustanovené zástupkyně. V tomto doplnění uvedl, že napadá rozsudek krajského soudu z důvodu nesprávného posouzení právní otázky. Krajský soud především neposoudil námitku stěžovatele, že mu jeho zdravotní stav ztěžuje obecné životní podmínky. Podle jeho názoru se splněním či nesplněním této podmínky v kontextu s přílohou č. 4 vyhlášky krajský soud nezabýval. Dále nesouhlasí s tím, že krajský soud neposuzoval splnění podmínek § 6 odst. 4 vyhlášky, tj. zvýšení stanoveného poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 10 %. Zároveň v doplnění kasační stížnosti znovu požádal o vypracování znaleckého posudku.

Ze správního spisu zjistil Nejvyšší správní soud následující relevantní skutečnosti:

Z lékařského nálezu lékaře Vězeňské služby ČR ze dne 16. 3. 2004 vyplývá, že stěžovatel měl obtíže s páteří. Byl hospitalizován pro LIS bilaterální. Přetrvávaly mu bolesti zad hlavně v oblasti bederní páteře, kde narůstala intenzita bolestí, rovněž tak bolesti krční a hrudní páteře. Kromě toho měl také potíže se žaludkem a depresemi.

Z lékařského (posudkového) spisu OSSZ ve Frýdku-Místku je zřejmé, že stěžovatel žádal o přiznání invalidního důchodu již několikrát, a to v letech 2001 a 2004. Ve spise je založen záznam o jednání OSSZ v Šumperku ze dne 29. 1. 2002, podle něhož byl rozhodující příčinou nepříznivého zdravotního stavu stěžovatele lumboischiadický syndrom při degenerativních změnách LS páteře. Toto postižení bylo hodnoceno podle kapitoly XV oddílu F položky 2 písm. b) přílohy č. 2 vyhlášky. Tento závěr potvrdil v tehdejší soudní řízení i posudek PK MPSV v Ostravě ze dne 1. 10. 2002. Obdobně byl zdravotní stav stěžovatele a míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti hodnocen v posudku PK MPSV v Ostravě ze dne 28. 11. 2003.

Z propouštěcí zprávy ze dne 13. 2. 2003 vyplývá, že stěžovatel byl opakovaně léčen ve Vazební věznici Brno na rehabilitačním oddělení. Byla mu diagnostikována osteochondróza C5-C6, spondylóza a spondyloartrózu cervicalis et lumbalis, cervikobrachiální syndrom a protruze meziobratlových disků. Bylo mu doporučeno zahájit řízení o přiznání částečného invalidního důchodu.

Ve spise je dále založen posudek OSSZ ve Frýdku – Místku ze dne 29. 9. 2004. V anamnéze je uvedeno, že stěžovatel trpěl bolestmi páteře, pro něž byl hospitalizován na rehabilitačním oddělení Nemocnice Brno od 8. 4. do 29. 4. 2004. Byl dispenzarizován na psychiatrické ambulanci. Subjektivně u stěžovatele přetrvávaly bolesti v lumbální páteři s propagací do pravé dolní končetiny až k palci, které mu v noci způsobují nespavost. V diagnostickém souhrnu tohoto posudku bylo uvedeno, že stěžovatel trpí lumboischiadickým syndromem bilaterálním a z psychiatrického hlediska smíšenou poruchou osobnosti. Dále byla shledána obezitas gr. I. (BMI 31) a aftozně erozivní gastropatie prepilorického antra v. s. NSA etiol. Dále bylo v posudku uvedeno, že OSSZ ve Frýdku-Místku vycházela z nálezů vězeňského lékaře Věznice Mírov, zprávy z hospitalizace na rehabilitačním oddělení Nemocnice Brno od 8. 4. do 29. 4. 2004. V posudkovém zhodnocení zdravotního stavu stěžovatele OSSZ ve Frýdku-Místku uvedla, že hlavní příčinou polytopní vertebropatie s aftozně erozivní gastropatií v souvislosti s psychiatrickou stigmatizací v anamnéze. Podle jejího hodnocení odpovídal zdravotní stav stěžovatele postižení uvedenému v kapitole XV, oddílu F, položky 2 písm. b) přílohy č. 2 vyhlášky se stanovením míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 25 %. Zároveň OSSZ ve Frýdku – Místku uvedla, že míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se nemění ve smyslu ustanovení § 6 odst. 4 a 5 vyhlášky. Z uvedeného vyvodila OSSZ ve Frýdku - Místku závěr, že pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti nedosahuje intenzity částečné invalidity a zároveň se nejedná o zdravotní postižení umožňující výdělečnou činnost jen za mimořádných podmínek ani zdravotní postižení značně ztěžující obecné životní podmínky.

Dále je ve spisu založeno rozhodnutí žalované ze dne 15. 10. 2004, č. 540 810 2876, jímž byla zamítnuta žádost stěžovatele o částečný invalidní důchod z důvodu nesplnění podmínek poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti z důvodu nepříznivého zdravotního stavu. Rozhodnutí bylo odůvodněno s poukazem na posudek OSSZ ve Frýdku - Místku.

Krajský soud si vyžádal posudek PK MPSV ze dne 13. 3. 2006. V anamnéze jsou shrnuty subjektivní obtíže stěžovatele, především bolesti v oblasti celé páteře vystřelující do pravé dolní končetiny po zevní straně až do lýtky, které se zhoršují v chladu. Stěžovatel dále trpí blokádami krční páteře. Bolesti se mu odtud podle jeho tvrzení šíří až do hlavy, bolesti z hrudní páteře se mu šíří až do hrudníku. PK MPSV u stěžovatele diagnostikovala bolesti zad při degenerativních změnách páteře bez kořenového kompresivního syndromu a lehkou smíšenou poruchu osobnosti. Dále u stěžovatele konstatovala obezitu. PK MPSV při posuzování zdravotního stavu stěžovatele vycházela z propouštěcí zprávy z chirurgického oddělení Praha ze dne 21. 10. 2002, která potvrzuje degenerativní změny disků s vícečetnými protruzemi snížením disků, zejména L5 a známkami deformující spondylózy, lehké zúžení laterálních recesů v segmentu L4/5 na podkladě spondylartrotických změn. Dále vycházela ze zpráv neurologa MUDr. S. z let 2002 a 2006,

kteře shodně potvrzovaly taktilní hypestézii L5 vpravo, středně těžkou blokádu L páteře bez paretických a sfinkterových poruch. Z psychiatrického nálezu z let 2002 a 2006 PK MPSV zjistila časté poruchy nálady a sklon k podrážděným reakcím (zlost, skleslost). Z propouštěcích zpráv z rehabilitačního oddělení Nemocnice Brno z let 2003 – 2004 PK MPSV zjistila, že stěžovatel trpí postiženími C páteře (plochá lordóza, blokace obratlů C5-6 a C6-7), Th páteře (plochá kyfóza, kyfotický zvrát TL v přechodu) a L páteře (aplanace L lordózy, minimální rozvíjení L páteře, hypestézie v segmentu L5 na bérce a noze vpravo). Stěžovatel byl zároveň při jednání komise přešetřen odbornou neuroložkou, která shledala neúplnou blokádu C páteře a bederní páteře, omezenou hybnost v kyčelních kloubech i při manévrech na SI skloubení. Stěžovatel udával hypestézii v dermatomu L4, L5 a S1 na stehně i bérce vpravo a akrálně dermatomu S1 vpravo. Nebyly zjištěny žádné parézy ani při stoji, ani při chůzi. Za rozhodující příčinu nepříznivého zdravotního stavu vyhodnotila PK MPSV bolesti zad při degenerativních změnách páteře bez kořenového kompresivního syndromu. Toto onemocnění podřadila PK MPSV pod kapitolu XV., oddíl F, položku 2, písm. b) vyhlášky se stanovením míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 25 %. Dále PK MPSV doplnila, že nebyly zjištěny další posudkově významné skutečnosti svědčící pro užití § 6 odst. 4 vyhlášky a že zdravotní stav stěžovatele neodpovídal postižením uvedeným v příloze č. 3, 4 vyhlášky. Proto dospěla PK MPSV k posudkovému závěru že stěžovatel trpí lehkou poruchou hybnosti dvou úseků páteře, přičemž je schopen chůze bez opory a bez pomůcek. Nemá známky trvalých silných projevů nervového dráždění. Psychické potíže nebyly shledány posudkově významné. PK MPSV stanovila výslednou míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 25%.

Podáním ze dne 8. 8. 2007 se stěžovatel omluvil z nařízeného jednání a zároveň navrhl připuštění dalších důkazů sloužících k odstranění jakýchkoliv pochybností, konkrétně vypracování znaleckého posudku z oboru medicíny. Zejména stěžovatel žádal, aby tento posudek byl vypracován podle posudkového zhodnocení z roku 2003, kdy byl hospitalizován na rehabilitačním oddělení nemocnice v Brně.

Z protokolu o jednání ze dne 22. 8. 2007 vyplývá, že krajský soud se rozhodl žádné další důkazy neprovádět.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 2 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlédnout z úřední povinnosti; vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Úvodem je nutno kvalifikovat konkrétní kasační důvody, na něž stěžovatel poukázal svými stížnostními námitkami. Stěžovatel ve své kasační stížnosti namítal explicitně kasační důvod obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost napadeného rozsudku spočívající v nesprávném právním hodnocení věci. Jak je zřejmé z obsahu kasační stížnosti i jejího doplnění, spatřuje stěžovatel naplnění tohoto

kasačního důvodu v tom, že krajský soud především neposoudil námitku stěžovatele, že mu jeho zdravotní stav značně ztěžuje obecné životní podmínky, a nezabýval se ani posouzením splnění podmínek § 6 odst. 4 vyhlášky, tj. zvýšení stanoveného poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 10 %. Za stěžejní kasační námitku ovšem Nejvyšší správní soud považuje zpochybnění závěru samotného posudku PK MPSV ze dne 13. 3. 2006 s odůvodněním, že krajský soud pochybil, když nepřipustil v řízení provedení žádných jiných důkazů kromě tohoto posudku, zejména důkaz znaleckým posudkem z oboru medicíny. Kromě toho stěžovatel vyjádřil pochybnosti o věrohodnosti předmětného posudku PK MPSV také z důvodu zaměstnaneckého vztahu posudkových lékařů k žalované. Tyto námitky v souladu se svou předchozí judikaturou Nejvyšší správní soud podřadil pod kasační důvod definovaný v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., a to konkrétně nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudu spočívající v jiné vadě řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

K námitce nesprávného posouzení právní otázky v řízení před krajským soudem Nejvyšší správní soud konstatuje, že jí nemohl přisvědčit, a to z následujících důvodů. Stěžovatel se zde domáhá podřazení diagnózy svého nepříznivého zdravotního stavu pod přílohu č. 4 vyhlášky, který však byl ve všech řízeních o žádostech stěžovatele o přiznání invalidního důchodu hodnocen posudkovými orgány setrvale podle přílohy č. 2, kapitoly XV., oddíl F, položku 2, písm. b) vyhlášky, tedy jako lehké funkční postižení zpravidla více úseků páteře, s občas vystupujícími projevy nervového a svalového dráždění (např. cervikokraniální syndrom, cervikobrachiální syndrom, lumbální syndrom, ischialgie, syndrom sakroiliakálního skloubení, občasné blokády), slabostí svalového korzetu, omezením pohybu v postiženém úseku, omezení pro vynucené polohy a fyzicky náročné aktivity. Příloha č. 4 vyhlášky vypočítává zdravotní postižení, která žadatelům značně ztěžují obecné životní podmínky. Taková zdravotní postižení pak podle ustanovení § 44 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění způsobují bez ohledu na míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti částečnou invaliditu. Aby však mohlo být zdravotní postižení uvedené v příloze č. 2, což je i případ zdravotního postižení stěžovatele, podřazeno pod postižení uvedené v příloze č. 4 vyhlášky, muselo by být toto onemocnění v příloze č. 4 buď výslovně uvedeno, anebo by muselo splňovat podmínku bodu B. této přílohy, která stanoví, že zdravotním postižením ztěžujícím obecné životní podmínky může být i postižení, jehož důsledky jsou obdobné zdravotním postižením uvedeným v písmenu A. Za taková zdravotní postižení se však nepovažují zdravotní postižení, která se neprojevují zjevnými chorobnými příznaky (např. nemoci vnitřní, nemoci duševní včetně defektů intelektu, degenerativní změny pohybového ústrojí). Podstatné je, že k posouzení podřaditelnosti zdravotního postižení stěžovatele pod korespondující ustanovení vyhlášky není oprávněn krajský soud, nýbrž posudková komise MPSV, případně znalec. Je tomu tak proto, že taková úvaha je součástí posudkového hodnocení zdravotního stavu žadatele o invalidní důchod, o němž si soud nemůže učinit vlastní úsudek. V posuzované věci z obou relevantních posudků (posudku OSSZ ve Frýdku-Místku i posudku PK MPSV) jednoznačně vyplynulo, že zdravotní stav stěžovatele, resp. jeho posudkově významná zdravotní postižení nejsou podřaditelná pod přílohu č. 4 vyhlášky. Krajský soud tento jednoznačný skutkový závěr posudkových orgánů nemohl svévolně vyložit opačně, přičemž zároveň ani ze spisové dokumentace, ani ze samotných posudků nevyplývaly žádné důvody k pochybnostem o tomto posudkovém hodnocení zdravotního stavu stěžovatele. Stejně tak je nepřipadná i druhá část námitky stěžovatele, že krajský soud

nevyužil ustanovení § 6 odst. 4 vyhlášky, které umožňuje zvýšit míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 10 %. Jelikož uvedeného ustanovení nevyužily v posudkovém hodnocení ani OSSZ ve Frýdku-Místku, ani PK MPSV, nebyl soud oprávněn míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti sám svévolně zvýšit podle citovaného ustanovení vyhlášky. Nejvyšší správní soud tak k této námitce stěžovatele uzavírá, že je nedůvodná, neboť posudkové hodnocení zdravotního stavu stěžovatele je odborným zodpovězením skutkové otázky případu, nikoliv otázky právní, a proto soudy nepřísluší do něho zasahovat svou vlastní úvahou.

Další námitka stěžovatele spočívala v tom, že řízení před krajským soudem bylo stiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Tuto vadu spatřoval stěžovatel konkrétně v tom, že krajský soud nevyhověl návrhu ustanovení znalce a vyšel při posuzování zdravotního stavu stěžovatele pouze z posudku PK MPSV, který podle stěžovatele nelze považovat za dostatečně věrohodný. Nejvyšší správní soud v rámci posouzení této námitky považuje za nutné nejprve poukázat na platnou právní úpravu postavení a činnosti Lékařské posudkové služby a zejména úlohu posudků vyhotovených posudkovými komisemi Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) v řízení o důchodových dávkách, jak je upravena platným právem a jak ji vykládá i ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu. Podle ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, posuzuje MPSV zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění. Za tímto účelem zřizuje MPSV své posudkové komise. Nejvyšší správní soud již dříve vícekrát judikoval, že s posudkem posudkové komise MPSV může soud nakládat jako s důkazem stěžejním za předpokladu, že tento posudek splňuje požadavky přesvědčivosti, úplnosti a objektivit (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2003, č. j. 2 Ads 9/2003 – 50, přístupné na www.nssoud.cz). Je ustáleným právním názorem Nejvyššího správního soudu, že ve věcech týkajících se posouzení invalidity posudkovými komisemi MPSV soud není povinen provádět další důkazy, je-li z posudku PK MPSV zřejmý zdravotní stav a jeho hodnocení vzhledem k podmínkám invalidity posuzovaného účastníka řízení. Případné další důkazy (tj. zejména přibrání znalce z příslušného oboru medicíny) jsou zapotřebí pouze tehdy, nesplňuje-li posudek požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003 – 48, který citoval i krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku, dále také rozsudek ze dne 25. 6. 2003, č. j. 2 Ads 9/2003 – 50, viz www.nssoud.cz).

V posuzované věci se Nejvyšší správní soud k námitce stěžovatele zabýval obsahem i výše uvedenými náležitostmi posudku PK MPSV ze dne 13. 3. 2006 a zároveň zkoumal, zda tento posudek komplexně potvrzuje posudkové hodnocení i závěry provedené OSSZ ve Frýdku-Místku. Oba posudky shodně určily jako rozhodující příčinu nepříznivého zdravotního stavu stěžovatele bolesti zad při degenerativních změnách páteře bez kořenového kompresivního syndromu, přičemž ostatní onemocnění nebyla shledána jako posudkově významná. OSSZ ve Frýdku - Místku i PK MPSV podřadily toto zdravotní postižení pod stejné ustanovení vyhlášky, tj. pod přílohy č. 2, kapitoly XV., oddíl F, položku 2, písm. b) vyhlášky a určily i stejnou míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 25 %. Nejvyšší správní soud proto shledal, že oba předmětné posudky vyznívají obsahově naprosto shodně a nejsou v nich žádné zřejmé rozpory, které by

snižovaly míru jejich hodnověrnosti a přesvědčivosti. Navíc je v posuzované věci důležité, že závěry těchto posudků se v žádném ohledu zásadně neliší od posudkových závěrů učiněných posudkovými orgány v letech 2002 a 2004 při projednávání předchozích žádostí stěžovatele o invalidní důchod. Tuto úvahu vedl i krajský soud v napadeném rozsudku, když se podrobně zabýval těmito posudky ve vztahu k vývoji zdravotního stavu stěžovatele až k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Přitom dospěl k závěru, že tyto posudky založené mj. i na hodnocení lékařských zpráv z roku 2003, kterých se stěžovatel dovolával, potvrzují zdravotní postižení stěžovatele i míru poklesu schopnosti jeho soustavné výdělečné činnosti ve stejném rozsahu, v jakém byly zjištěny a vyhodnoceny posudkovými orgány v řízení o předmětné žádosti stěžovatele o přiznání částečného invalidního důchodu. Nejvyšší správní soud se s jeho hodnocením ztotožňuje a dodává, že souhlasí rovněž s názorem krajského soudu, že tyto posudky mohou plnit pouze kontextuální roli posouzení zdravotního stavu stěžovatele ke dni vydání napadeného rozhodnutí žalované. V případě, že tyto posudky či lékařské zprávy (především propouštěcí zpráva z rehabilitačního oddělení nemocnice ve Vazební věznici Brno ze dne 13. 2. 2003) potvrzují závěry posudkových orgánů v řízení o předmětné žádosti o částečný invalidní důchod, jak tomu bylo v právě posuzované věci, nelze stěžovateli přisvědčit v tom, že je krajský soud dostatečně nezhodnotil.

Z tohoto pohledu se ukazuje jako nepřipadná i námitka stěžovatele, že krajský soud nevyhověl návrhu na ustanovení znalce z oboru medicíny. Nejvyšší správní soud k tomu pouze připomíná, že stěžovatel měl sice právo takový důkaz navrhnout, krajský soud však neměl povinnost tomuto návrhu vyhovět. Podle obecného pravidla pro dokazování obsaženého v ustanovení § 52 odst. 1 s. ř. s. platí, že soud rozhodne, které z navržených důkazů provede. V souladu s ustanovením § 77 odst. 2 věta první s. ř. s. pro řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu platí, že soud v rámci dokazování může zopakovat nebo doplnit důkazy provedené správním orgánem, neupraví-li zvláštní zákon a rozsah a způsob dokazování jinak. Zvláštním zákonem je v tomto případě zákon č. 582/1991 Sb., jehož výše citované ustanovení § 4 odst. 2 představuje kogentní příkaz pro přezkoumání zdravotního stavu posudkovou komisí MPSV pro účely soudního přezkumu rozhodnutí o invalidním důchodu. Z toho vyplývá, že krajský soud byl v předmětném řízení povinen provést pouze důkaz posudkem PK MPSV ze dne 13. 3. 2006, nikoliv však důkaz znaleckým posudkem. Vzhledem k tomu, že posudek PK MPSV se zřetelem ke všem podkladům obsaženým ve spise splnil všechna potřebná kritéria k tomu, aby z něho bylo možno vycházet jako ze zdroje objektivního hodnocení zdravotního stavu stěžovatele, není vadou řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, když se krajský soud spokojil pouze s tímto posudkem. Proto považuje Nejvyšší správní soud i tuto námitku za nedůvodnou.

V této souvislosti Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že ani Ústavní soud v nálezu II. ÚS 92/95 neshledal protiústavnost úpravy uvedené v § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., mimo jiné i s ohledem na složení posudkových komisí upravené v § 3 vyhl.č. 182/1991 Sb. Připustil provedení znaleckých posudků v řízení o dávce důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, avšak v případě, kdy bude nutno odstranit pochybnost ve zjištění skutkového stavu. Tato situace však se zřetelem k výše uvedenému v posuzované věci nenastala.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost jako celek není důvodná, a proto ji jako takovou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1, 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly. Žalovanému správnímu orgánu, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nelze náhradu nákladů řízení v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. přiznat.

Odměna ustanovené zástupkyni stěžovatele, advokátce JUDr. Zuzaně Kudynové, byla stanovena dle vyúčtování ze dne 21. 1. 2008 za dva úkony právní služby po 500 Kč (převzetí a příprava zastoupení, doplnění kasační stížnosti), a to podle ustanovení § 7, § 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění účinném od 1. 9. 2006. Za provedené úkony tedy přísluší zástupkyni stěžovatele odměna ve výši 1000 Kč. Dále byla zástupkyni stěžovatele započítána náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky po 300 Kč, celkem tedy za dva provedené úkony 600 Kč. Zástupkyně stěžovatele doložila registrační osvědčení, že je plátcem DPH, a proto celková výše její odměny činí 1904 Kč (1600 Kč odměna + 19% z této částky, tj. 304 Kč). Odměna stanovená zástupkyni stěžovatele v celkové výši 1904 Kč jí bude vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. května 2008

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu